

Το σημερινό τεύχος της *Ουτοπίας* είναι αφιερωμένο κατά ένα μέρος στο έργο του Γάλλου ανθρωπολόγου Lévi-Strauss. Το αφιέρωμα προγραμματίστηκε απ' αφορμή τον θάνατο του Lévi Strauss τον Οκτώβρη του 2009, αλλά καθυστέρησε επειδή, λόγω της κρίσης, άλλαξε ο προγραμματισμός της *Ουτοπίας*. Το σημερινό αφιέρωμα επιχειρεί μια συνολική κριτική αποτίμηση του μεγάλου κινήματος του στρουκτουραλισμού. Επιχειρεί να αναδείξει την προσφορά, αλλά και τα όρια αυτού του κινήματος.

Εκτός από δύο κλασικά κείμενα Γάλλων ειδικών, του Lucien Sève και του Charles Parain, το αφιέρωμα περιλαμβάνει μελέτες των Σωτήρη Δημητρίου, Άννας Αποστολίδου και Ευαγγελής Ντάτση. Επίσης, σήμερα δημοσιεύουμε δύο μελετήματα για την κρίση και ένα για το μεγάλο πρόβλημα της πορείας του κόσμου του Ισλάμ.

Αλλά σε σχέση και με το σημερινό τεύχος, αντιμετωπίσαμε το πρόβλημα που έχουμε επισημάνει και σε προηγούμενα τεύχη. Δηλαδή, εν μέσω κρίσης, με τη χώρα μας να εκποιείται (ορυκτός πλούτος, υδρογονάνθρακες, ΔΕΗ, ΟΤΕ, λιμάνια, αεροδρόμια, κ.λπ.), με τις νέες μορφές φτώχειας, την εξάθρωση του συστήματος της υγείας, της παιδείας κ.λπ., εμείς ασχολούμαστε με τον στρουκτουραλισμό, δηλαδή με ένα σπουδαίο κίνημα, που όμως έχει ήδη κλείσει τον ιστορικό του κύκλο. Η απάντηση είναι η εξής: το τεύχος αυτό, όπως και ορισμένα προηγούμενα, όπως και τα δύο επόμενα, είχαν προγραμματιστεί πριν το ξέσπασμα της κρίσης. Έτσι, για να μην είμαστε έξω από την καταστροφική πραγματικότητα, προσπαθήσαμε στα προηγούμενα τεύχη να έχουμε κείμενα που αφορούν τη σημερινή κατάσταση. Το ίδιο κάνουμε και στο σημερινό.

Και τώρα για τα καθ' ημάς: Η αστική τάξη γενικά, στην περίοδο της ανόδου της, τότε που διεκδικούσε και την πολιτική εξουσία, μιλούσε ως αντιπρόσωπος του έθνους. Βέβαια, η απολυτοποίηση των εννοιών της ιδεολογίας της αστικής τάξης (ελευθερία, ισότητα, αδελφοσύνη, δίκαιο, ορθός λόγος, πρόοδος κ.λπ.) υπηρετούσε, σε τελευταία ανάλυση, τα τάξικά της συμφέροντα και νομιμοποιούσαν, στο όνομα του έθνους και της προόδου, τις καινοτομίες και τις νέες μορφές εκμετάλλευσης και αποξένωσης που σημάδεψαν το πέρασμα από τη φεουδαρχία στον ευρωπαϊκό κυρίως καπιταλισμό.

Η δική μας αστική τάξη, λόγω των ελληνικών δεδομένων, ήταν εκ γενετής ανάπηρη: μεταπρατική, με δεσμούς υποτέλειας με τις μητροπόλεις του καπιταλισμού, ανίκανη να συγχροτήσει έναν κλασικό αστικοδημοκρατικό μετασχηματισμό.

Αλλά και η «δική μας» αστική τάξη μιλούσε στο όνομα του Έθνους, παγιδευμένη στην αντίφαση εθνικισμού και υποτέλειας. Δύο κορυφαίες στιγμές: Η μικρο-ιμπεριαλιστική εκστρατεία στη Μικρά Ασία, και ο ξεριζωμός του Ελληνισμού. Αντίθετα: η ουσιαστική απουσία από το αντιασιακό κίνημα εναντίον των Ναζί και η συνεργασία μέρους του αστικού πολιτικού κόσμου με τους κατακτητές. Τρίτο σημείο: Η προετοιμασία και η διεξαγωγή του εμφυλίου με τη βοήθεια της Μεγάλης Βρετανίας και των ΗΠΑ.

Και σήμερα; Η παρέλαση της 28ης Οκτωβρίου έκανε συγκεκριμένα ορατή τη χρεοκοπία της αστικής τάξης, τη ριζική αντίθεσή της με τα καλώς νοούμενα συμφέροντα του έθνους. Τα δύο κόμματα εξουσίας, σήμερα, καταπατούν το σύνταγμα, εκποιούν τα πάντα, θέλουν να

μετατρέψουν τον ελληνικό λαό σε έναν λαό ταπεινωμένο. Τους Έλληνες μισθωτούς σε επαίτες για μια οποιαδήποτε θέση εργασίας με οποιαδήποτε αμοιβή. Σήμερα, αποφασίσαμε να εστιάσουμε την προσοχή μας προπαντός στην καταπάτηση του συντάγματος, δημοσιεύοντας την ανακοίνωση των Ελλήνων καθηγητών του Συνταγματικού Δικαίου, και το άρθρο του επίσης συνταγματολόγου, καθηγητή Γ. Κατρούγκαλου. Επίσης δημοσιεύουμε ένα άρθρο του καθηγητή Ζήση Παπαδημητρίου, για την οικονομική κρίση και τη στάση της Ευρωπαϊκής Αριστεράς.

Τιμώντας το έργο και τη μνήμη του πρόωρα χαμένου Θόδωρου Αγγελόπουλου, δημοσιεύουμε σήμερα μία παλαιότερη συνέντευξή του στην Τέα Βασιλειάδου και μία πρόσφατη στον Χρήστο Γόδα.

Για την εικονογράφηση του τεύχους: «Η εικονογράφηση αυτού του τεύχους σχετίζεται με το έργο του Lévi-Strauss. Είναι αφιερωμένη στη *μητρότητα*, όπως την απεικόνισε η αφρικανική τέχνη της μαύρης Αφρικής. Η εξαιρετική ποιότητα και η ποικιλία των υλικών μέσων όπως και χρήσεων, τονίζει την παγκοσμιότητα αυτού του θέματος, όπως επίσης και τον σεβασμό των Αφρικανών γλυπτών στις κοινωνικές και πολιτισμικές αρχές των διαφόρων εθνότητων. Αυτές οι μητέρες, τονίζει ο Gabriel Massa στο εξαιρετικό βιβλίο του, *Η μητρότητα στην τέχνη της Μαύρης Αφρικής* (εκδόσεις Scripta), ανήκουν στην τέχνη, όπως ακριβώς οι Ρωμαϊκές Πατέρες της Οβέρνης και της Καταλωνίας και όπως οι Βυζαντινές Παναγίες, θα προσθέταμε εμείς (Μ.Κ.)».

Επανόρθωση

Στο προηγούμενο τεύχος, κατά κακή τύχη, παραλείφθηκε το όνομα της Χρύσας Δοκιμάκη, η οποία αφιλοκερδώς μετέφρασε το άρθρο του Ν. Tertulian, *Αλλοτριώση και άρση της αλλοτριώσης*. Ζητούμε την κατανόηση της συνεργατίδας μας, η οποία ξέρει τις δυσκολίες που αντιμετώπιζει πάντα ένα περιοδικό που δημιουργείται από εθελοντές.